

Földraj szóbeli érettségi (Európa 2000)

természetföldrajz

csillagászat témakör:

1. Föld (Naprendszer definíciója., Föld mozgásai és következményei.)

Föld témakör:

1. Föld belső szerkezete (Megismerésének a módjai., rajz, fizikai jellemzők)
2. lemeztektonika elmélete (kőzetlemezek: felépítése, mozgása és a mozgás következményei)
3. hegyek keletkezése, Hegységrendszerek (Eurázsiai- és Pacifikus) – Kőzetlemezek mozgása szerint. Jellemző kőzetek.
4. vulkanizmus (vulkánok elhelyezkedése a Földön, kitörése, vulkántípusok, vulkáni utóműködés)
5. karsztosodás (Karbonátos kőzetek mállása. pl.: mészkő) Főbb felszíni és felszín alatti formák.
6. jég felszínformálása: Milyen képződmények keletkeznek. (gleccser = jégár – „U” alakú völgyet hoz létre.) + sarki jég (olvad)
7. Eurázsia kontinens földtana (ősföld, hegyek - Kaledóniai- és Variszkuszi- és Eurázsiai-hegységrendszerre példák, alföldek) – ásványkincsek (Ősföldek ásványkincsekben gazdagok.) + határ Európa és Ázsia között: Urál hegység, Urál folyó, Kaszpi-tenger (Legnagyobb tó.), Kaukázus hegység.

víz témakör:

1. Tengervíz mozgása: * ár-apály, * hullámozás, * tengeráramlások (oka, hatása a kontinensek éghajlatára) Atlanti-óceán tengeráramlásainak rajza.
2. tavak: (Tó fogalma. Tavak csoportosítása – Kialakulás szerint. Tavak pusztulása. (feltöltődés, eutrofizáció)

éghajlat témakör:

1. levegő (felmelegedése, üvegházhatás (oka, következményei)
2. szél: (fogalma, keletkezésének okai, nagy földi légkörzés elmélete, Föld nagy szélrendszerei, helyi szelek)
3. felhő és csapadékképződés (+ Domborzat szerepe a csapadékképződésben.)
3. Mérsékelt éghajlati öv általános jellemzése. (óceáni és a kontinentális éghajlat – diagram alapján) Övezet környezeti problémái.

4. monszun szélrendszer (trópusi, szubtrópusi): Kialakulása, jellemzői

5. Főbb környezeti problémák (Melyek veszélyeztetik a Föld jövőjét? Megoldási és megelőzési lehetőségek.)

népességföldrajz témakör:

1. Föld népességszámának alakulása. (fejlődő országok !) Természetes szaporodás eltérése a Földön. (Halálozások és az élveszületések számának a különbsége.) okai, következményei

2. urbanizáció = városodás: (szakaszai, Fejlett és a fejlődő országokban. Mi várható a jövőben?)

gazdaságföldrajz

mezőgazdaság és ipar témakör:

1. Világ mezőgazdasági termelésének a korlátai. Fejlődő országok fő termelési típusai.

2. Ipar területi elhelyezkedése (hagyományos iparvidékek pl.: Ruhr-vidék [Németország]) – hanyatlásuk pl.: Detroit [autóipar] - USA

Ipar területi- és szerkezeti változása az ipari forradalomtól.

pénzügyi ismeretek témakör:

1. pénzügyi mutatók (GPD, GDP/fő, GNI) Csoportosítsa ezek alapján az országokat.

2. infláció = pénzromlás üteme: (fogalma, kialakulásának okai, következményei)

3. bank, tőzsde

4. Európai Unió: (Kialakulásának az okai. együttműködés területei, mechanizmusa. Ezek hatása a tagállamok fejlődésére.)

5. transznacionális vállalatok = multik (működés, Szerepe a világgazdaságban., „+” és „-”, hatásaik)

6. adósságválság (kialakulása, hitelezés)

7. szolgáltatás = terciér szektor: Gazdaság 3. ága. (Gazdaság vezető ága. Infrastruktúra* és a szolgáltatás kapcsolata.) * energia-, közlekedés-, telekommunikáció infrastruktúra Tágabb értelemben oktatási infrastruktúra is van. pl.: Kecskeméten épült a Mercedes autógyár. – Autópályán is megközelíthető.

országok témakör:

1. USA: (Világgazdasági szerepe, fejlődésben fontos társadalmi és gazdasági tényezők)

2. Kína (világgazdasági szerepe, aktuális problémák)

3. Németország gazdasága (+ Szerepe az Európai Unióban.)

4. OPEC országok (OPEC = Kőolaj-exportáló Országok Szervezete) Szerepe a kőolaj-termelésben és fogyasztásban. Kőolaj szerepe a gazdasági életben.

5. NIC országok = Újonnan Iparosodott Országok (angol mozaikszó) (DK-Ázsia fejlődésére kitérve.)

Magyarország témakör:

1. Magyarország recens (mai) népesedési folyamatai. korfa (Várható népességszám.)

2. gazdasága (Szerepünk a világgazdaságban. Rendszerváltás fő gazdasági következményei. Területi különbségek.) Gazdasági mutatók és a tényleges fejlettség összevetése.

3. Településszerkezete. (tanya, falu, város)

4. éghajlata (+ óceáni és mediterrán hatás)

5. vízrajza. (medencejelleg - Folyók ide folynak. Szennyezést is hoznak.) Természetföldrajzi okai. (Tisza középső szakasza. - nyári aszály. Kisalföld – csapadékos)

4. Alföld (kialakulása, résztájai, természet- és gazdaságföldrajza) + Nemzeti Parkok

6. Északi-középhegység (kialakulása, résztájai, természet- és gazdaságföldrajza)

7. idegenforgalma: főbb körzetek - központjaik, Megvalósítandó feladatok.